

Στα 1820, μητροπολίτης στην Αθήνα χειροτονήθηκε ο Διονύσιος Β', ανιψιός του πατριάρχη Γρηγόριου Ε' και μνημένος στην Φιλική Εταιρεία. Ως αρχιερέας, ανήκε στην άρχουσα τάξη και ως μέλος της Φιλικής Εταιρείας βρισκόταν κοντά στους οπλαρχηγούς, φλογερός επαναστάτης και ο ίδιος (πέθανε το 1823 αλλ' ως τότε είχε προσφέρει πολλά).

Μνημένοι στην Φιλική Εταιρεία ήταν και οι Προκόπης Μπενιζέλος, Άγγελος Γέροντας και Παλαιολόγος Μπενιζέλος, οι δημογέροντες με τη μεγαλύτερη πολιτική επιρροή και από τους ηγέτες της Εταιρείας των Φιλομούσων. Με την Αθήνα να έχει πληθυσμό γύρω στα 10.000 άτομα (με τους Τούρκους, κατά τον Σουρμελή, να απαρτίζουν 451 οικογένειες).

Η πόλη, όμως, ήταν ευάλωτη, καθώς βρίσκεται στη μέση του λεκανοπεδίου, μια ανάσα από την Χαλκίδα, όπου έδρευε ο πασάς του Ευρίπου. Και οι Αθηναίοι ήταν εντελώς απόλεμοι. Όχι όμως και οι «ξωτάρηδες» (χωρικοί της Αττικής), Αρβανίτες στην πλειοψηφία τους, οπλισμένοι και ετοιμοπόλεμοι. Αρχηγό τους είχαν τον Χατζή - Μελέτιο Βασιλείου (1778 - 1826), αρματολό της Χασιάς (αρχαίας Φυλής), δημοφιλή στον τόπο του και μνημένο στην Φιλική Εταιρεία. Κι αυτός βρισκόταν σε άμεση επαφή με τους οπλαρχηγούς που έδρευαν στο Λιόπεσι (σημερινή Παιανία) και στο Μενίδι (σήμερα Αχαρνές).

Αρχές Μάρτη (1821), δημογέροντες, σε συνεννόηση με ξωτάρηδες, αγόρασαν από την Ευρώπη οπλισμό με χρήματα του φιλικού Παναγή Σκουζέ. Τα μετέφερε στην Αττική ολλανδικό πλοίο και τα έκρυψαν στο σπίτι του Χατζή Ζαχαρίτσα, Αθηναίου υπεράνω υποψίας καθώς διατηρούσε πολύ καλές σχέσεις με τους Τούρκους. Πολεμοφόδια έφτιαχναν και οι μοναχοί της μονής στην Πεντέλη.

(τελευταία επεξεργασία, 12 Ιανουαρίου 2021)